

VIII kadencja



# **KANCELARIA SEJMU**

## **Biuro Komisji Sejmowych**

### **PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA**

#### **■ KOMISJI ETYKI POSELSKIEJ**

**(NR 44)**

z dnia 8 listopada 2017 r.



---

## **Pełny zapis przebiegu posiedzenia**

### **Komisji Etyki Poselskiej (nr 44)**

8 listopada 2017 r.

Komisja Etyki Poselskiej, obradująca pod przewodnictwem posła **Izabeli Katarzyny Mrzygłockiej (PO)**, przewodniczącej Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

- rozpatrzenie sprawy dotyczącej wypowiedzi posła Mirosława Suchonia w dniu 5 lipca 2017 r., podczas posiedzenia Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, stanowiącej podstawę wniosku posła Tomasza Jaskóły z dnia 13 lipca 2017 r. – kontynuacja;**
- rozpatrzenie sprawy dotyczącej zachowania posła Tomasza Lenza na sali plenarnej Sejmu podczas 46. posiedzenia Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 18 lipca 2017 r., stanowiącej podstawę wniosku poseł Iwony Arent i posła Grzegorza Janika z dnia 20 lipca 2017 r. – kontynuacja;**
- rozpatrzenie sprawy dotyczącej wypowiedzi posła Jacka Żalka w programie „Woronicza 17” w stacji TVP Info w dniu 25 czerwca 2017 r., stanowiącej podstawę wniosku Stowarzyszenia przeciwko Antysemityzmowi i Ksenofobii „Otwarta Rzeczpospolita” z dnia 26 czerwca 2017 r. – kontynuacja;**
- rozpatrzenie sprawy dotyczącej wypowiedzi poseł Krystyny Pawłowicz, zamieszczonej w serwisie społecznościowym Facebook w dniu 23 września 2017 r., stanowiącej podstawę wniosków:**
  - Klubu Parlamentarnego Platforma Obywatelska z dnia 25 września 2017 r.,**
  - Stowarzyszenia przeciwko Antysemityzmowi i Ksenofobii „Otwarta Rzeczpospolita” z dnia 25 września 2017 r. – kontynuacja;**
- rozpatrzenie sprawy dotyczącej wypowiedzi poseł Krystyny Pawłowicz podczas posiedzenia Sejmu RP w dniu 18 lipca 2017 r. oraz podczas posiedzenia Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka w dniu 19 lipca 2017 r., stanowiących podstawę wniosku osoby prywatnej – kontynuacja;**
- zajęcie stanowiska w sprawach, które wpłynęły do Komisji;**
- omówienie wyników analizy danych zawartych w oświadczeniach o stanie majątkowym posłów złożonych w VIII kadencji Sejmu, do dnia złożenia słubowania oraz za 2015 r.;**
- dyskusja na temat propozycji zmian przepisów w regulaminie Sejmu RP w zakresie działania Komisji Etyki Poselskiej – kontynuacja;**

## **– dyskusja na temat propozycji zmian w uchwale z dnia 23 kwietnia 2009 r. – Regulamin Komisji Etyki Poselskiej – kontynuacja.**

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Łukasz Andrzejczyk**, **Beata Maciak** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Wojciech Miller**, **Przemysław Sadłoń** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

### **Przewodnicząca poseł Izabela Katarzyna Mrzygłocka (PO):**

Otwieram posiedzenie Komisji Etyki Poselskiej. Witam państwa posłów, członków Komisji, stwierdzam kworum. Porządek dzienny posiedzenia otrzymaliście państwo wraz z zawiadomieniem o miejscu i terminie obrad. Czy ktoś z członków Komisji ma jakieś uwagi do zaproponowanego porządku? Nie słyszę uwag. Czy jest sprzeciw wobec propozycji przyjęcia porządku dziennego? Nie ma sprzeciwu. Stwierdzam, że porządek dzienny został przyjęty.

Przed przystąpieniem do realizacji porządku dziennego, w trybie art. 156 ust. 1 regulaminu Sejmu, zgłaszam wniosek o zamknięcie posiedzenia Komisji wraz z propozycją określenia osób, których udział w posiedzeniu jest niezbędny, tzn. członków Komisji, zaproszonych posłów oraz pracowników Kancelarii Sejmu. Ta część posiedzenia, podczas której zapada postanowienie o jego zamknięciu, jest zamknięta. Czy ktoś jest przeciw takiemu wnioskowi? Nie słyszę sprzeciwu. Stwierdzam, że wniosek został przyjęty.

Przystępujemy do rozpatrzenia pkt 1 porządku dziennego. Przewiduje on rozpatrzenie sprawy dotyczącej wypowiedzi posła Mirosława Suchonia w dniu 5 lipca 2017 r., podczas posiedzenia Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, stanowiącej podstawę wniosku posła Tomasza Jaskóły z dnia 13 lipca 2017 r. Przypominam, że jest to kontynuacja. Pan poseł Suchoń na poprzednim posiedzeniu Komisji złożył wyjaśnienia do wniosku. Czy członkowie Komisji zdołali się zapoznać z materiałem video dotyczącym rozpatrywanego wniosku?

Na poprzednim posiedzeniu nie stawił się wnioskodawca, pan poseł Jaskóła. Czy dzisiaj jest obecny pan poseł? Nie ma pana posła. Dzisiaj zapraszaliśmy go już po raz wtóry. W tej sytuacji rezygnujemy z wysłuchania wnioskodawcy. Otwieram dyskusję. Jakie jest państwa zdanie na temat tej sprawy? Czy każdy z członków Komisji Etyki widział nagranie z przebiegu obrad Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych oraz Komisji Samorządu Terytorialnego? Jeżeli nie, to w każdej chwili możemy przejść do sekretariatu i zapoznać się z tym nagraniem. Ogłaszam trzy minuty przerwy i zapraszam państwa do obejrzenia nagrania.

*[Po przerwie]*

### **Przewodnicząca poseł Izabela Katarzyna Mrzygłocka (PO):**

Wznawiam posiedzenie. W przerwie zapoznaliśmy się z nagraniem z przebiegu obrad komisji, które stanowi materiał dołączony do wniosku w sprawie posła Suchonia. Co panowie sądzą na ten temat? Poseł Sosnowski, bardzo proszę.

### **Poseł Zbigniew Sosnowski (PSL):**

Wysoka Komisjo, wszyscy przed chwilą obejrzelśmy ten materiał. Wynika z niego, że słowa, o których mowa we wniosku, rzeczywiście padły. Oczywiście, istotny jest kontekst sytuacyjny. Tak się składa, że brałem udział w tamtym posiedzeniu, ponieważ jestem członkiem Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych. Jak widać na nagraniu, poseł Suchoń próbował wyjaśniać, dlaczego tak powiedział. Faktem jednak jest, że takie słowa padły, ale jest też faktem, że poseł wnioskodawca wносił projekt ustawy, który miał zupełnie inny kształt. Z niewiadomych przyczyn projekt został zmieniony. Możemy jedynie przypuszczać, dlaczego został on zmieniony. Prawdopodobnie w wyniku porozumienia zawartego pomiędzy dwoma klubami parlamentarnymi. Czy to jednak upoważnia pan posła Suchonia do pytania w taki sposób? Każdy z nas musi sobie odpowiedzieć we własnym sumieniu.

**Przewodnicząca poseł Izabela Katarzyna Mrzygłocka (PO):**

Dziękuję, panie pośle. Czy ktoś z państwa chciałby jeszcze zabrać głos w tej sprawie? Proszę, panie pośle.

**Poseł Zbigniew Sosnowski (PSL):**

Gdyby poseł Suchoń inaczej sformułował pytanie, moglibyśmy się zastanawiać, co z tym zrobić, ale w tej sytuacji jest to problematyczne.

**Przewodnicząca poseł Izabela Katarzyna Mrzygłocka (PO):**

Dlatego słucham uważnie i czekam na wnioski. Poseł Mieszkowski, bardzo proszę.

**Poseł Krzysztof Mieszkowski (N):**

Podzielim głos przedmówcy. Zgadzam się z jego stanowiskiem. Powinniśmy zastanowić się jedynie nad wymierzeniem sprawiedliwości. Nie pozostaje nam nic innego.

**Przewodnicząca poseł Izabela Katarzyna Mrzygłocka (PO):**

Dziękuję. Ponownie poseł Sosnowski.

**Poseł Zbigniew Sosnowski (PSL):**

Proszę państwa, stanę teraz trochę po stronie posła Suchonia. On nie jest parlamentarzystą, który zazwyczaj narusza zasady etyki. Uwzględniając to, składam wniosek o ukaranie posła Suchonia najniższą karą regulaminową, czyli zwróceniem uwagi. Jak powiedziałem, poseł nie łamie notorycznie zasad współżycia parlamentarnego, ale jakaś kara powinna zostać wymierzona. Myślę, że będzie to dla posła Suchonia ostrzeżenie, które sprawi, że w przyszłości będzie ostrożniejszy w swoich wypowiedziach.

**Przewodnicząca poseł Izabela Katarzyna Mrzygłocka (PO):**

Dziękuję. Czy są inne wnioski? Nie słyszę. Poddaję pod głosowanie wniosek posła Sosnowskiego. Kto jest za zwróceniem uwagi posłowi Suchoniowi? (4) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał od głosu? (0) Stwierdzam, że Komisja jednogłośnie podjęła decyzję o zwróceniu uwagi panu posłowi Mirosławowi Suchoniowi. Podstawą uchwały Komisji jest stwierdzenie naruszenia przez posła Suchonia postanowień art. 6 Zasad etyki poselskiej, tj. zasady dbałości o dobre imię Sejmu.

Przechodzimy do rozpatrzenia pkt 2 porządku dziennego. Rzeczą dotyczy zachowania posła Tomasza Lenza na sali plenarnej Sejmu podczas 46. posiedzenia Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 18 lipca 2017 r. Wniosek w tej sprawie złożyli posłowie Iwona Arent i Grzegorz Janik w dniu 20 lipca 2017 r. Ta sprawa, podobnie jak poprzednia, stała już na posiedzeniu Komisji. Rozmawialiśmy o niej na ostatnim posiedzeniu. Mimo wystosowanego zaproszenia nie stawili się zainteresowani posłowie, ani osoba objęta wnioskiem, ani wnioskodawcy. Czy dzisiaj dotarli poseł Lenz albo posłanka Arent czy poseł Janik?

**Poseł Włodzimierz Bernacki (PiS):**

Pani przewodnicząca, właśnie otrzymałem informację od pani poseł Arent, ze względu na trwające równoległe posiedzenie Komisji Ustawodawczej, na którym zarządzono dyscyplinę klubową, nie może dzisiaj stawić się posiedzeniu Komisji Etyki.

**Przewodnicząca poseł Izabela Katarzyna Mrzygłocka (PO):**

Co pan w taki razie proponuje, panie pośle?

**Poseł Włodzimierz Bernacki (PiS):**

Przełożyć rozpatrzenie sprawy na następne posiedzenie.

**Przewodnicząca poseł Izabela Katarzyna Mrzygłocka (PO):**

Czy jest sprzeciw wobec zgłoszonej propozycji? Nie widzę. Dziękuję. Przekładamy rozpatrzenie wniosku dotyczącego osoby posła Lenza na posiedzenie za dwa tygodnie, ale to już ostatni raz. Więcej nie możemy tak robić.

Przechodzimy do pkt 3 porządku dziennego – rozpatrzenie sprawy dotyczącej wypowiedzi posła Jacka Żalka w programie „Woronicza 17” w stacji TVP Info, w dniu 25 czerwca 2017 r., stanowiącej podstawę wniosku Stowarzyszenia przeciwko Antysemityzmowi i Ksenofobii „Otwarta Rzeczpospolita” z dnia 26 czerwca 2017 r. Informuję

państwa, że w tej samej sprawie wpłynął do Komisji Etyki wniosek nr 188/17 Klubu Parlamentarnego Platforma Obywatelska, datowany na 27 października br. Proponuję, i proszę to potraktować jako formalny wniosek, aby podjąć inicjatywę rozpatrzenia sprawy przedstawionej we wniosku nr 188/17 łącznie z rozpatrywanym wnioskiem Stowarzyszenia przeciwko Antysemityzmowi i Ksenofobii „Otwarta Rzeczpospolita”. Chodzi dokładnie o tę samą wypowiedź pana posła Żalka i dlatego opowiadam się za łącznym rozpatrzeniem obu wniosków.

Czy jest sprzeciw wobec propozycji podjęcia przez Komisję inicjatywy rozpatrzenia wniosku nr 188/17 i rozpatrywania go łącznie z wnioskiem Stowarzyszenia przeciwko Antysemityzmowi i Ksenofobii „Otwarta Rzeczpospolita”? Nie słyszę sprzeciwu. Dziękuję bardzo. Komisja zdecydowała o łącznym rozpatrzeniu wniosków.

Proszę państwa, pan poseł Jacek Żalek otrzymał zaproszenie na dzisiejsze posiedzenie Komisji Etyki Poselskiej. Zostało ono dostarczone do skrytek poselskich, do Klubu Parlamentarnego PiS oraz na oficjalny adres sejmowy pana posła. Poseł został także o posiedzeniu poinformowany telefonicznie w dniu 3 listopada br. Mówię o tym, ponieważ na poprzednim posiedzeniu pan poseł nie stawił się, mimo wystosowanego zaproszenia, gdyż stwierdził, że nie został o nim poinformowany. Dzisiaj zaprosiliśmy pana posła na godz. 11.10. Czy jest pan poseł Żalek? Nie ma pana posła. Godzina 11.10 już jakiś czas temu minęła. Otwieram dyskusję nad wnioskiem, chyba że macie państwo jakieś inne propozycje, na przykład życzylibyście sobie zaprosić przedstawicieli wnioskodawców do wniosku Platformy Obywatelskiej nr 188/17? Nie ma takich propozycji. Przystępujemy do dyskusji.

Poseł Mieszkowski, bardzo proszę.

**Poseł Krzysztof Mieszkowski (N):**

Uważam, że wypowiedź posła Żalka jest absolutnie jednoznaczna i nie pozostawia żadnych wątpliwości co do jego intencji. Wymowa słów jest jasna i pokazuje przede wszystkim klasę pana posła. Moim zdaniem poseł na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej nie powinien w taki sposób formułować swoich myśli i opinii. Biorąc pod uwagę niezwykle napiętą atmosferę, w jakiej w ostatnim czasie toczy się publiczna debata i pamiętając o jej poziomie, stoję na stanowisku, że Komisja powinna tę sprawę dzisiaj ostatecznie rozstrzygnąć.

**Przewodnicząca poseł Izabela Katarzyna Mrzygłocka (PO):**

Dziękuję, panie pośle, ale jaki, w związku z tym co usłyszeliśmy, jest pana konkretny wniosek?

**Poseł Krzysztof Mieszkowski (N):**

Uważam, że w tej sytuacji potrzebne jest upomnienie posła Żalka. Myślę, że byłaby to odpowiednia forma zwrócenia uwagi na niestosowność zachowania pana posła.

**Przewodnicząca poseł Izabela Katarzyna Mrzygłocka (PO):**

Czy w tej sprawie ktoś z państwa chciałby jeszcze zabrać głos? Czy są inne wnioski? Rozumiem, że państwo jeszcze się namyślacie. Nie ma innych wniosków. Poddaję pod głosowanie wniosek posła Mieszkowskiego. Kto jest za upomnieniem posła Jacka Żalka?

**Poseł Zbigniew Sosnowski (PSL):**

Przepraszam, pani przewodnicząca, ale czy to pierwszy wniosek rozpatrywany przez Komisję w sprawie posła Żalka?

**Przewodnicząca poseł Izabela Katarzyna Mrzygłocka (PO):**

Tą sprawą zajmujemy się już chyba po raz piąty, ale nie wiem, czy o to pan pytał, panie pośle, czy...

**Poseł Zbigniew Sosnowski (PSL):**

Chodziło mi o to, czy poseł Żalek był już karany, bo od tego zależy wysokość kary w tym przypadku.

**Przewodnicząca poseł Izabela Katarzyna Mrzygłocka (PO):**

Poseł Żalek był już ukarany przez Komisję Etyki. Odwołał się od nałożonej na niego kary do Prezydium Sejmu, które uznało jego odwołanie.

Czy w rozpatrywanej sprawie macie państwo inne wnioski? Nie słyszę. Poddaję pod głosowanie wniosek o upomnienie posła Żalka. Kto jest za wnioskiem? (2) Kto jest przeciw? (1) Kto się wstrzymał od głosu? (1) Stwierdzam, że wniosek nie uzyskał wymaganej większości. Przy karze upomnienia potrzebna jest większość bezwzględna.

W tej sytuacji złożę inny wniosek...

**Poseł Włodzimierz Bernacki (PiS):**

Takie pytanie było już zadane i nikt wniosku nie zgłosił.

**Przewodnicząca poseł Izabela Katarzyna Mrzygłocka (PO):**

To w niczym nie przeszkadza w złożeniu wniosku w tej chwili, panie pośle. Wnoszę o to, aby Komisja Etyki zwróciła uwagę panu posłowi Żalkowi. Kto jest za takim wnioskiem? (3) Kto jest przeciw? (1) Kto się wstrzymał od głosu? (0) Dziękuję. Stwierdzam, że wniosek o zwrócenie uwagi został przyjęty. Podstawą wymierzenia kary regulaminowej jest stwierdzenie naruszenia przez posła postanowień art. 6 i 7 Zasad etyki poselskiej, czyli zasady dbałości o dobre imię Sejmu i zasady odpowiedzialności.

Przystępujemy do rozpatrzenia pkt 4 porządku dziennego, którym jest sprawa dotycząca wypowiedzi pani poseł Krystyny Pawłowicz, zamieszczonej w serwisie społecznościowym Facebook w dniu 23 września 2017 r., stanowiącej podstawę wniosków Klubu Parlamentarnego Platforma Obywatelska z dnia 25 września 2017 r. W tym przypadku mamy kontynuację prac, ale przypominam, że w związku z wypowiedzią pani poseł do Komisji wpłynął także wniosek od Stowarzyszenia przeciwko Antysemityzmowi i Ksenofobii „Otwarta Rzeczpospolita”, również datowany na 25 września br. Komisja rozpatruje te wnioski łącznie.

Na poprzednim posiedzeniu Komisji pani poseł Joanna Augustynowska uzasadniła wniosek w imieniu klubu PO. Pani poseł Pawłowicz nie stawiała się na poprzednie posiedzenie. Dzisiaj została zaproszona ponownie na godz. 11.20. Czy jest pani poseł? Wyznaczona godzina już minęła, pani poseł po raz kolejny nie stawiała się na naszym posiedzeniu. W tej sytuacji otwieram dyskusję nad wnioskiem. Kto z państwa posłów chce się wypowiedzieć w tej sprawie? Proszę, poseł Sosnowski.

**Poseł Zbigniew Sosnowski (PSL):**

W omawianej sprawie mamy złożone dwa wnioski, ale oprócz nich będziemy także rozpatrywać drugi wniosek dotyczący poseł Pawłowicz, ale w innej sprawie. Jeśli chodzi o wniosek Platformy Obywatelskiej i stowarzyszenia „Otwarta Rzeczpospolita”, to wnoszę o niezajmowanie się tą sprawą przez Wysoką Komisję, a co za tym idzie, oczywiście o niekaranie pani poseł Pawłowicz za wypowiedzi zamieszczone przez nią na Facebooku.

**Przewodnicząca poseł Izabela Katarzyna Mrzygłocka (PO):**

Trzeba złożyć wniosek o umorzenie postępowania, panie pośle, a nie o niezajmowanie się tą sprawą. Sprawą się już bowiem zajmujemy.

**Poseł Zbigniew Sosnowski (PSL):**

Oczywiście, pani przewodnicząca, ma pani rację. Wnoszę o umorzenie postępowania i uzasadnię, dlaczego. Szanowni państwo, wypowiedź pani poseł Pawłowicz może budzić kontrowersje, to fakt, ale moim zdaniem w tym przypadku mamy do czynienia tylko z wypowiedzią natury publicystycznej. Naturalnie, nie każdy musi się zgadzać z poglądami pani poseł, ale nie sądzę, żeby akurat za te słowa należało karać panią Pawłowicz. Diametralnie inne stanowisko zajmę w sprawie drugiego wniosku dotyczącego poseł Pawłowicz, już teraz to sygnalizuję, ale w tym przypadku wnoszę o umorzenie postępowania.

**Przewodnicząca poseł Izabela Katarzyna Mrzygłocka (PO):**

Dziękuję. Czy są inne wnioski? Proszę, poseł Mieszkowski.

**Posel Krzysztof Mieszkowski (N):**

Od razu powiem, że nie podzielam stanowiska kolegi posła. Uważam, że zarówno posłanka, jak i poseł, niezależnie od tego, czy wypowiadają się w trakcie debaty plenarnej w Sejmie, czy czynią to w jakiś inny sposób, na przykład w mediach i nieważne, czy są to media społecznościowe, czy prasa lub telewizja, mają obowiązek przestrzegania zasad i trzymania określonych standardów. Wypowiedź pani posłanki Pawłowicz dotyczy bardzo drastycznej historii. Nie mam żadnej wątpliwości, że podejmując rozstrzygnięcie w sprawie tego wniosku powinniśmy mieć na uwadze dobro publicznej debaty w przyszłości, tym bardziej że tragiczne wydarzenie, które stało się niejako punktem wyjścia do wypowiedzi pani poseł, samo w sobie jest dla mnie przerażające. Proponuję, żeby panią Pawłowicz ukarać naganą.

**Przewodnicząca poseł Izabela Katarzyna Mrzygłocka (PO):**

Czy są inne wnioski? Czy ktoś chce jeszcze zabrać głos w tej sprawie? Bardzo proszę.

**Posel Zbigniew Sosnowski (PSL):**

Pani przewodnicząca, chcę tylko powiedzieć, że podtrzymuję mój wniosek. Tę wypowiedź poseł Pawłowicz zaliczam do publicystyki. Poseł ma prawo w taki sposób wyrażać własne opinie. Zwracam uwagę, że w tekście pani poseł nie ma mowy o śmierci dziecka, jest pewne nawiązanie, ale tylko poprzez zaprezentowanie poglądów pani poseł na wydarzenie, które mają miejsce wokół nas. Jeżeli zacniemy karać tego typu wypowiedzi, to obawiam się, że nie będziemy wychodzić z Sejmu, będziemy pracować na okrągło, w dzień i w nocy. Taka jest moja opinia na ten temat.

**Przewodnicząca poseł Izabela Katarzyna Mrzygłocka (PO):**

Posel Bernacki, bardzo proszę.

**Posel Włodzimierz Bernacki (PiS):**

Podzielam stanowisko posła Sosnowskiego. Szanowni państwo, pamiętajmy, że poseł Pawłowicz zajmuje bardzo określone stanowisko, jeśli chodzi o coś, co sama nazywa niestandardowymi zachowaniami. W jej wypowiedzi nie ma określeń, które można by uznać za obelżywe czy hańbiące. Poseł Pawłowicz prezentuje bardzo konkretną postawę i w mojej opinii nie powinniśmy w tym przypadku poddawać się dyktatowi poprawności politycznej. Słowa pani poseł nie uderzają w kogokolwiek personalnie, ani w którekolwiek środowisko. Ona tylko stwierdza pewien fakt i jednocześnie podkreśla, że jako poseł i kobieta ma na ten temat zupełnie odmienny pogląd. Powinniśmy zatem uszanować odmienność pani poseł w tej kwestii, skoro tak dużo mówimy o poszanowaniu odmienności w ogóle.

**Przewodnicząca poseł Izabela Katarzyna Mrzygłocka (PO):**

Dziękuję, panie pośle. Jeszcze raz poseł Mieszkowski, bardzo proszę.

**Posel Krzysztof Mieszkowski (N):**

Uważam, że kryterium i kategoria poprawności politycznej nie może być traktowana w sposób negatywny. Jest to rodzaj umowy pomiędzy ludźmi, którzy ze sobą rozmawiają, toczą debatę itd. Ci ludzie, w tym przypadku posłowie, mają oczywiście prawo wypowiadania słów ważnych dla opinii publicznej, ale muszą jednocześnie trzymać się pewnych reguł, które nie pozwalają debacie się zdegenerować. Uważam, że wypowiedź pani poseł Pawłowicz jest dalece niezgodna z duchem i odczuciami społecznymi, które towarzyszą reakcjom na tę wypowiedź. Moim zdaniem problem jest bardzo poważny. Nie mam żadnych wątpliwości, że nie możemy ograniczać ludzkiej wrażliwości lub limitować wolności słowa bądź publicznej debaty. Domagam się jednak od posłów na Sejm, aby reprezentowali odpowiednio wysoki poziom, godny powagi Sejmu Rzeczypospolitej. Tylko tyle. Dziękuję.

**Przewodnicząca poseł Izabela Katarzyna Mrzygłocka (PO):**

Zostały zgłoszone dwa wnioski, pierwszy o umorzenie postępowania i drugi o ukaranie poseł Pawłowicz karą nagany. Poddam je teraz pod głosowanie. Najpierw wniosek o umorzenie, jako dalej idący.



Kto z państwa posłów jest za umorzeniem postępowania? (2) Kto jest przeciw? (2) Kto się wstrzymał od głosu? (1) Dziękuję. Wniosek nie uzyskał wymaganej większości.

Poddaję pod głosowanie wniosek o ukaranie poseł Pawłowicz karą nagany. Kto jest za tym wnioskiem? (2) Kto jest przeciw? (2) Kto się wstrzymał od głosu? (0) Wniosek nie uzyskał wymaganej większości. W tej sytuacji wniosek w sprawie wypowiedzi posłanki Pawłowicz zamieszczonej na Facebooku w dniu 23 września br. trafia do zasobów Komisji.

Przystępujemy do rozpatrzenia pkt 5 porządku dziennego. Ponownie mamy wniosek dotyczący pani poseł Pawłowicz. Tym razem chodzi o wypowiedź pani poseł podczas posiedzenia Sejmu RP w dniu 18 lipca 2017 r. oraz podczas posiedzenia Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka w dniu 19 lipca 2017 r. Wniosek w tych sprawach złożyła do Komisji osoba prywatna. Dzisiaj kontynuujemy pracę nad tym wnioskiem. Poseł Pawłowicz został zaproszona na posiedzenie Komisji, ale się nie stawiła. Rozpoczynamy dyskusję nad wnioskiem. Poseł Sosnowski, bardzo proszę.

**Poseł Zbigniew Sosnowski (PSL):**

Wygląda na to, że jestem dziś bardzo aktywnym uczestnikiem obrad.

Pani przewodnicząca, przy okazji poprzedniego wniosku w sprawie poseł Pawłowicz uzasadniłem, dlaczego jestem przeciwny jej ukaraniu. W tym przypadku, w tej sprawie zresztą już chyba się kiedyś wypowiadałem, mamy do czynienia z powtórzeniem niechlubnej wypowiedzi prezesa Jarosława Kaczyńskiego. Chodzi mi o niefortunną wypowiedź prezesa na sali plenarnej. W przypadku prezesa Kaczyńskiego można by jednak domniemać, przynajmniej ja tak uważam, że wypowiedział on się w stanie emocjonalnego wzburzenia. To, co zrobiła pani poseł Pawłowicz, przekracza jednak wszelkie dopuszczalne granice. Wypowiedziała się ona na zimno, z wyrachowaniem i takiego zachowania tolerować nie wolno. Wypowiedź pani poseł jest skandaliczna. Nie możemy się godzić na takie wypowiedzi, ponieważ one naprawdę są obraźliwe dla słuchaczy.

Nie pamiętam, czy pani Pawłowicz była już kiedyś karana przez Komisję, ale w tym przypadku uważam, że kara powinna zostać orzeczona. Nie przesądzam, która kara z katalogu powinna zostać zastosowana, możemy na ten temat podyskutować, jednak powinniśmy zachować się jak przystało na członków Komisji Etyki.

**Przewodnicząca poseł Izabela Katarzyna Mrzygłocka (PO):**

Dziękuję, panie pośle. Czy są jeszcze jakieś głosy w dyskusji? Proszę, panie pośle.

**Poseł Krzysztof Mieszkowski (N):**

Podoba mi się pana stanowisko, z wyjątkiem ostatniego zdania. Osobiście czuję się pełnoprawnym członkiem tej Komisji i mam wrażenie, że państwo akceptujecie standardy, jakie prezentuje podczas naszych obrad.

**Poseł Zbigniew Sosnowski (PSL):**

Proszę państwa, nie było moją intencją dotknięcie kogokolwiek. Jeżeli tak się stało, to bardzo przepraszam. Chodziło mi jedynie o to, żebyśmy w rozpatrywaniu sprawy nie kierowali się jakimiś źle rozumianymi przyjaźniami. Bądźmy po prostu członkami Komisji Etyki, czasami może surowymi, ale przede wszystkim sprawiedliwymi. To miałem na myśli. Jeszcze raz powtarzam, że nikogo nie chciałem urazić.

**Przewodnicząca poseł Izabela Katarzyna Mrzygłocka (PO):**

Dokładnie w ten sposób zrozumiałam pana wypowiedź, panie pośle.

**Poseł Krzysztof Mieszkowski (N):**

Ponieważ z reguły chętnie wchodzę w polemiki, to jedynie skorzystałem z nadarzającej się ku temu okazji, panie pośle.

**Przewodnicząca poseł Izabela Katarzyna Mrzygłocka (PO):**

Darujmy sobie wchodzenie w polemiki, tylko postarajmy się zamknąć tę sprawę. Nadal nie został sformułowany konkretny wniosek. Jakie są panów konkluzje?

**Poseł Zbigniew Sosnowski (PSL):**

Proszę mi pomóc, pani przewodnicząca. Czy poseł Pawłowicz była już karana przez Komisję? Jaka kara została orzeczona?

**Przewodnicząca poseł Izabela Katarzyna Mrzygłocka (PO):**

Panie pośle, poseł Pawłowicz jest...

**Poseł Włodzimierz Bernacki (PiS):**

Liderką?

**Przewodnicząca poseł Izabela Katarzyna Mrzygłocka (PO):**

Tego nie wiem, bo nie prowadzimy takiej statystyki, ale wypowiedzi pani poseł wielokrotnie stanowiły przedmiot obrad Komisji. Ostatnią karę podtrzymało Prezydium Sejmu, mimo odwołania złożonego przez panią poseł.

**Poseł Zbigniew Sosnowski (PSL):**

Jaka to była kara? Nie chciałbym przesadzić. Jeśli było to zwrócenie uwagi, to proponowałbym w tym przypadku upomnienie.

**Przewodnicząca poseł Izabela Katarzyna Mrzygłocka (PO):**

A jeśli to była wyższa kara, czyli upomnienia, to też wnosi pan o zaostrożenie? Moim zdaniem każdy wniosek powinniśmy traktować osobno, jako byt samodzielny.

**Poseł Włodzimierz Bernacki (PiS):**

Proszę państwa, moim zdaniem, jeśli chodzi o rozpatrywany wniosek, to nie wymaga on dyskusji. Sprawa jest tak ewidentna, doszło do naruszenia zasad etyki poselskiej i to wymaga naszej reakcji.

**Poseł Zbigniew Sosnowski (PSL):**

Co pan proponuje, panie pośle?

**Poseł Włodzimierz Bernacki (PiS):**

Myślę, że upomnienie będzie adekwatną karą.

**Poseł Zbigniew Sosnowski (PSL):**

Przychylam się do tej propozycji.

**Przewodnicząca poseł Izabela Katarzyna Mrzygłocka (PO):**

Dziękuję. Został zgłoszony wniosek o upomnienie pani poseł Pawłowicz. Kto jest za tym wnioskiem? (4) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał od głosu? (0) Komisja jednogłośnie podjęła uchwałę o upomnieniu poseł Pawłowicz. Podstawą upomnienia jest stwierdzenie naruszenia postanowień art. 6 i 7 Zasad etyki poselskiej.

Na tym zakończyliśmy rozpatrywanie wniosków. Przechodzimy do pkt 6 – zajęcie stanowiska w sprawach, które wpłynęły do Komisji. Pierwszy wniosek, którym się zajmujemy, oznaczony jest nr 189/17. Jakie jest panów stanowisko wobec tego wniosku? Chodzi o wypowiedź pani poseł Krystyny Pawłowicz wygłoszoną podczas posiedzenia Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka, obradującej w dniu 24 października 2017 r. Informuję państwa, że w tej samej sprawie wpłynęły do Komisji Etyki wnioski oznaczone numerami: 192/17, 194/17, 195/17, 196/17 i 197/17. Ich autorami są osoby prywatne lub stowarzyszenia. Moja propozycja jest następująca – zajmijmy się sprawą wypowiedzi pani poseł, oczywiście bez przesądzania z góry, jaki będzie ostateczny werdykt naszych prac. Wnoszę o podjęcie inicjatywy przez Komisję w tej kwestii. Jednocześnie zwracam się z prośbą do sekretariatu o przygotowanie do wglądu posłów stenogramu z posiedzenia Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka z dnia 24 października br.

Czy ktoś z państwa zgłasza sprzeciw wobec przedstawionej propozycji? Nie słyszę sprzeciwu. Stwierdzam, że Komisja podjęła inicjatywę rozpatrzenia sprawy pani poseł Pawłowicz.

Następny wniosek nosi nr 190/17. Jest to wniosek osoby prywatnej, wpłynął do Komisji 30 października br., dotyczy pani poseł Józefy Hrynkiewicz i pani poseł Krystyny Pawłowicz. Jak jest państwa opinia na temat tego wniosku? Proszę, panie pośle.

**Poseł Włodzimierz Bernacki (PiS):**

Pani przewodnicząca, jeśli rozpatrywalibyśmy zagadnienie z czysto formalnego punktu widzenia, to raczej, jeżeli w ogóle, powinna się nim zająć komisja regulaminowa. Ta sprawa leży w jej kompetencjach. Po drugie, zarzut postawiony we wniosku, że obie

panie pracują na etatach w szkołach wyższych i są jednocześnie parlamentarzystkami, jest całkowicie bezpodstawny. Akurat w przypadku pracowników akademickich takie połączenie jest dopuszczalne. Sam zresztą korzystam z tej możliwości i pozostaje to w zgodzie z ustawą o wykonywaniu mandatu posła i senatora.

**Przewodnicząca poseł Izabela Katarzyna Mrzygłocka (PO):**

Podobnie jak w przypadku osób pobierających emeryturę. Proszę, poseł Sosnowski.

**Poseł Zbigniew Sosnowski (PSL):**

Pani przewodnicząca, żeby niepotrzebnie nie przedłużać dyskusji, znając obowiązujące przepisy, wnoszę o niepodjęcie inicjatywy w tej sprawie.

**Przewodnicząca poseł Izabela Katarzyna Mrzygłocka (PO):**

Został zgłoszony wniosek o niepodjęcie inicjatywy. Kto jest za? (4) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał od głosu? (0) Dziękuję. Komisja jednogłośnie zdecydowała o niepodjęciu inicjatywy.

Przechodzimy do wniosku oznaczonego nr 193/17. Autorem jest osoba prywatna, a sprawa dotyczy posła Jarosława Szlachetki. Czekam na panów propozycje odnośnie do dalszych losów tego wniosku. Poseł Bernacki, bardzo proszę.

**Poseł Włodzimierz Bernacki (PiS):**

Wnoszę o niepodjęcie inicjatywy. Z pisma wynika, że pan burmistrz miasta i gminy Myślenice przekazał do Sejmu uwagi i sugestie zgłoszone przez mieszkańca Krzyszko-  
wic, ale nasza Komisja nie jest powołana do zajmowania się tego rodzaju sprawami. Opisany problem nieudzielania pomocy koniecznej jest związany i określony przez przepisy prawa obowiązującego w naszym kraju i z pewnością to nie Komisja Etyki powinna rozstrzygać tego rodzaju przypadki. Powtórzę jeszcze raz mój wniosek: wnoszę o niezajmowanie się tą sprawą.

**Przewodnicząca poseł Izabela Katarzyna Mrzygłocka (PO):**

Został zgłoszony wniosek o niepodjęcie inicjatywy. Poddam go pod głosowanie. Kto jest za? (3) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał od głosu? (1) Dziękuję. Komisja nie podejmie inicjatywy w tej sprawie.

To była ostatnia z nowych spraw. Przechodzimy do rozpatrzenia pkt 7, który jest poświęcony omówieniu wyników analizy danych zawartych w oświadczeniach o stanie majątkowym posłów złożonych w VIII kadencji Sejmu, do dnia złożenia ślubowania oraz za 2015 r.

Szanowni państwo, informuję, że członkowie Komisji dokonali analizy danych zawartych w oświadczeniach o stanie majątkowy posłów złożonych do dnia złożenia ślubowania oraz za rok 2015. Posłowie zostali wezwani do złożenia wyjaśnień w sprawie ewentualnych uchybień, które pojawiły się w ich oświadczeniach o stanie majątkowym. Komisja cały czas oczekuje na wyjaśnienia trzech posłów, a następnie przystąpi do sporządzenia sprawozdania z wyników przeprowadzonej analizy. Na następnym posiedzeniu Komisja przyjmie treść sprawozdania z analizy wyżej wymienionych oświadczeń oraz zatwierdzi harmonogram prac nad oświadczeniami za 2016 r.

Proszę państwa, w związku z niejasnościami stwierdzonymi w oświadczeniu o stanie majątkowym na dzisiejsze posiedzenie Komisji Etyki został wezwany pan poseł Jan Szyszko, w celu złożenia dodatkowych wyjaśnień. Pan poseł się nie stawił, ale usprawiedliwił nieobecność. Poinformował także Komisję, że stawi się na jej następnym posiedzeniu i złoży niezbędne wyjaśnienia. Proponuję, żeby przyjąć propozycję pana poła i odłożyć kwestię wyjaśnień do następnego posiedzenia Komisji. Jeżeli poseł Szyszko się nie stawi, wtedy zamknijemy sprawę bez jego wyjaśnień. Dłużej czekać nie możemy. Czy jest zgoda na taką propozycję?

**Poseł Zbigniew Sosnowski (PSL):**

Jest zgoda.

**Przewodnicząca poseł Izabela Katarzyna Mrzygłocka (PO):**

Nie słyszę sprzeciwu. Jest zgoda. Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do kolejnego punktu, a w zasadzie do dwóch, ponieważ proponuję, żeby pkt 8 i 9 zostały rozpatrzone łącznie. Do tej pory, na wcześniejszych etapach prac, rozpatrywaliśmy je w taki sposób. Nie słyszę sprzeciwu.

Proszę państwa, członkowie Komisji otrzymali projekty uchwał Sejmu w sprawie zmiany regulaminu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej oraz w sprawie zmiany regulaminu Komisji Etyki Poselskiej. Informuję, że proponowane zmiany regulaminu Komisji Etyki Poselskiej mają na celu dostosowanie regulaminu komisyjnego do regulaminu Sejmu oraz usprawnienie prac Komisji. Do wyżej wymienionych projektów Komisja miała na dzisiejszym posiedzeniu przedstawić własne uzasadnienie. To zadanie miał wykonać pan poseł Grzegorz Długi, który niestety zachorował. Pan poseł usprawiedliwił się przede mną, jako przewodnicząca Komisji, niestety nie był w stanie przygotować na dziś uzasadnienia. Proszę, poseł Sosnowski.

**Poseł Zbigniew Sosnowski (PSL):**

Czy czas zmusza nas do tego, abyśmy dziś podejmowali decyzję w tej sprawie? Jeżeli nie, to wołałbym, abyśmy rzecz przełożyli o dwa tygodnie. Pan poseł będzie miał w ten sposób czas na napisanie uzasadnienia. Pracując dziś, na szybko i bez treści uzasadnienia, czułbym dyskomfort z tego tytułu. Poza tym obiecywaliśmy, że uzasadnienie będzie, niestety, ale go nie ma. Jeżeli czas nas naprawdę nie goni, to wnoszę o odłożenie sprawy na kolejne posiedzenie.

**Przewodnicząca poseł Izabela Katarzyna Mrzygłocka (PO):**

To rozsądna propozycja, panie pośle, ale już zaprosiłam na dzisiaj legislatorów.

**Poseł Zbigniew Sosnowski (PSL):**

W takim razie możemy domknąć rzecz od strony, nazwijmy ją, technicznej, ale ostateczną decyzję, formalną, podejmiemy po przygotowaniu uzasadnienia, na następnym posiedzeniu Komisji.

**Przewodnicząca poseł Izabela Katarzyna Mrzygłocka (PO):**

Czy jest sprzeciw wobec takiej propozycji? Nie słyszę. Dziękuję bardzo. Jesteśmy dziś wyjątkowo zgodni.

Ogłaszam kilka minut przerwy, do czasu przyścia legislatorów.

*[Po przerwie]*

**Przewodnicząca poseł Izabela Katarzyna Mrzygłocka (PO):**

Wznawiam posiedzenie po przerwie. Serdecznie witam przedstawicieli Biura Legislacyjnego. Oddaję państwu głos, powiem tylko, że ze względu na nieobecność pana posła Długoego, który miał przygotować propozycje uzasadnienia, Komisja podjęła decyzję, iż przyjmie projekty uchwał na następnym posiedzeniu. To tyle tytułem wyjaśnienia, a teraz proszę panów o zabranie głosu.

**Legislator Przemysław Sadłoń:**

Bardzo dziękuję, pani przewodnicząca. Przemysław Sadłoń, Biuro Legislacyjne. Szanowni państwo, na dzisiejsze posiedzenie zaktualizowaliśmy materiały, dwa spośród trzech, które państwo otrzymaliście. Jeżeli chodzi o projekt nowelizacji regulaminu Sejmu, to został on uzupełniony o zdanie drugie w ust. 4 projektowanego art. 147, który stanowi, że w przypadku, kiedy Komisja w uchwale zobowiąże posła do przeprosin, taką uchwałę przekazuje się również marszałkowi Sejmu po to, aby marszałek miał niezbędną wiedzę i świadomość, że zgodnie z kolejnym przepisem tego artykułu musi, kolokwialnie mówiąc, tak zorganizować posiedzenie Wysokiej Izby, żeby czas na wygłoszenie przeprosin przez posła został uwzględniony w porządku obrad. To jest jedyna nowość w materiale. Taka była sugestia z państwa strony i zgodnie z nią dolożyliśmy to jedno zdanie.

Jeśli chodzi o pozostałe projekty, to nic nowego nie znalazło się, w porównaniu z wcześniejszym brzmieniem w projekcie nowelizacji ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora, natomiast jeśli chodzi o regulamin Komisji, to... Najmocniej przepraszam, jeszcze jedna rzecz, jeżeli chodzi o nowelizację regulaminu Sejmu. Umknęło mi to. Informuję, że uzupełniliśmy również ust. 2 o formę przeprosin. Na ostatnim posiedzeniu

Komisji wskazywaliście państwo na potrzebę takiego uzupełnienia. Chodziło o to, żeby przepis pozwalał na różnicowanie formy przeprosin. W pewnych przypadkach zechcecie państwo zobowiązać posła do wygłoszenia przeprosin z mównicy sejmowej, czasami wystarczy inna forma i dlatego przepis tworzy podstawę do tego, aby w uchwale Komisji mogła być określana forma przeprosin.

Wracając do projektu nowelizacji regulaminu Komisji Etyki Poselskiej, to w jednym zakresie ten projekt został przez nas uzupełniony. Chodzi o zmianę czwartą i uchylenie ust. 2 w art. 6. W tej chwili, jeśli chodzi o art. 6, to pomiędzy jego ust. 1 i ust. 2 dostrzegamy wątpliwą relację między tymi przepisami. Wydaje nam się, że przepis zawarty w ust. 2 jest zbędny. Żeby być precyzyjnym, przytoczę treść art. 6. Stanowi on w ust. 1, że uchwały, o których mowa w art. 147 ust. 1 regulaminu Sejmu, a więc wszystkie kategorie uchwał, jakie może podejmować Komisja, w przypadku gdy poseł nie wniósł od nich odwołania lub gdy odwołanie zostało oddalone, kolokwialnie można powiedzieć, że chodzi o uchwały uprawomocnione, są one niezwłocznie publikowane w „Kronice Sejmowej” i w Systemie Informacyjnym Sejmu. Natomiast ust. 2 tego przepisu stanowi, że uchwały, o których mowa w art. 4 ust. 5 pkt 2, odwołując się do regulaminu Komisji, czyli chodzi o uchwałę, w której Komisja udziela posłowi upomnienia, są publikowane niezwłocznie w „Kronice Sejmowej” i Systemie Informacyjnym Sejmu. Przeanalizowaliśmy relacje pomiędzy tymi przepisami i doszliśmy do wniosku, że wyłączenie z ust. 2 jest zupełnie niezrozumiałe. Nie znajdujemy argumentów, które uzasadniałyby szczególne traktowanie pod tym względem kategorii uchwał, w których Komisja udziela posłowi upomnienia. Naszym zdaniem wszystkie uchwały należy traktować w identyczny sposób. Stoimy na stanowisku, że wszystkie uchwały powinny być upubliczniane w „Kronice Sejmowej” i w Systemie Informacyjnym Sejmu dopiero po ich uprawomocnieniu.

**Przewodnicząca poseł Izabela Katarzyna Mrzygłocka (PO):**

Myślę, że w tej kwestii wszyscy jesteście zgodni, iż propozycja legislatorów jest rozsądna. Nikt się nie sprzeciwia. Bardzo dziękuję, panie mecenasie. Przychylamy się do przedstawionej propozycji zmiany. Czy są jakieś inne uwagi do projektów ze strony posłów? Nie słyszę uwag. Mamy zatem gotowe projekty uchwał od strony legislacyjnej i czekamy tylko na uzasadnienie posła Długiego. Jak będzie ono gotowe, to projekty uchwał wraz z uzasadnieniem przyjmujemy na następnym posiedzeniu Komisji.

Czy ktoś z państwa chciałby jeszcze zabrać głos w innych kwestiach? Nie ma zgłoszeń. Stwierdzam, że wyczerpaliśmy porządek dzienny posiedzenia. Informuję, że protokół posiedzenia zostanie wyłożony do wglądu w sekretariacie Komisji. Wszystkim bardzo dziękuję. Zamykam posiedzenie.